

hrobků od poč. 18. stol. Od počátku 21. století prochází postupnou rekonstrukcí.

Synagoga slouží jako obytný dům, hřbitov je volně přístupný.

LUKAVEC U PACOVA

Židovské osídlení je doloženo od první pol. 16. století. V ul. Antoníny Sovy byla soustředěna většina židovských domů a mnoho dalších bylo rozptýleno po celém městečku. Domy dnes již prakticky neexistují, jsou zachovány pouze jejich části v přestavbách. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga se nacházela mezi ulicemi Antonína Sovy a rybníkem. Postavena byla asi v první třetině 19. stol. Zbořena byla v roce 1952 společně se sousedním židovským domem. **Hřbitov** se nachází 250 m severně od náměstí. Založen byl přibližně v první třetině 18. stol. Nachází se zde asi 100 náhrobků, z nichž nejstarší dochovaný pochází z roku 1725. Na jihovýchodní straně, okraji starší části, stojí opravená jednoduchá kamenná márnice.

Hřbitov je volně přístupný.

PACOV

Židovské osídlení je doloženo od poloviny 16. století. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga se nachází uvnitř domovního bloku mezi náměstím Svobody a Hronovou ulicí, 150 m jihozápadně od náměstí. Postavena byla pravděpodobně poč. 19. stol. v klasicistním slohu s pseudorománskými prvky. Od roku 1956 doposud je využívána jako skladiště. **Hřbitov** založený v roce 1680 se nachází v ul. Myslíkova, na severozápadním okraji města při silnici vedoucí do Hořepníka. Dochováno je zde asi 300 náhrobků, z nichž nejstarší pochází z pol. 18. stol. Na volné ploše je postaven památník se jmény osob vyvražděných nacisty. Najdete zde i **obřadní síň**, zrekonstruovanou na přelomu 20. a 21. stol., která má uvnitř dochované hebrejské nápisy.

Kontakt: Klíče jsou k dispozici na TIC v Pacově správce pan Pavel Stuchlík – tel. 721 748 122

PAVLOV

Židovské osídlení s modlitebnou je doloženo od 17. stol. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Hřbitov byl založen zřejmě na přelomu 18. a 19. stol. Je zde 27 jednoduchých náhrobků z let 1804–1894. Hřbitov patří mezi nejmenší v České republice a je **volně přístupný**.

PELHŘIMOV – ZANIKLÝ OBJEKT

Židovské osídlení je zde doloženo z 16. století, ale v roce 1628 byli Židé z Pelhřimova vypovězeni. Diskriminace Židů byla odstraněna až v roce 1848 občanským zrovnoprávněním. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

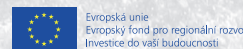
Synagoga, postavená v letech 1890-91 v neogotickém stylu, se nacházela v Růžové ulici v místech, kde se dnes nachází OD Perla. Zbořena byla v roce 1967.

Vydala: Kulturní zařízení města Pelhřimova, p.o. v roce 2009

Fotografie: Mgr. Adriana Kottová

Sazba a tisk: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r.o.

ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY

ŽIDOVSKÁ SYNAGOGA V NOVÉ CEREKVI

Předměstská židovská čtvrť v Nové Cerekvi se nachází v severní části městečka v okolí Rubešovy ulice. Židé zde žili od první poloviny 16. stol. V současné době již žádný člen ani potomek členů židovské obce v Nové Cerekvi nežije.

Synagoga napodobuje asyrskobabylonskou architekturu. Byla postavena Štěpánem Walsorem v r. 1855 v místěch původní dřevěné synagogy v romanticko-pseudomaurském slohu. **Je jediná svého druhu ve střední Evropě.** Je to mohutná jednodílná stavba se dvěma masivními hranolovými věžemi v západním průčelí, se stupňovitým štítem, hodinami a půlkruhově zakončenými okny. Věže jsou zdobeny pevnostními motivy cimbuří a falešných střílen. V současné době je v majetku **Židovské obce v Praze.**

K synagoze náleží **starý židovský hřbitov**, který byl založen kolem roku 1600. Dochovalo se zde 137 pomníků s nápisy v hebrejštině a aramejštině. Nový židovský hřbitov se nachází vedle starého hřbitova a je zde dochováno 273 velmi pěkných pomníků, obřadní síň z r. 1866 a urnový hrob významného malíře Alfréda Justitze (1879–1934). Najdeme zde také cenné náhrobky barokního typu, nejstarší dochovaný je z r. 1692.

Kontakt: Mgr. Hodíková – tel. 607 231 986

ČERNOVICE U TÁBORA

Židovské osídlení je zde doloženo od poloviny 17. století až do nacistické okupace. Jediným žijícím potomkem je p. Alfréd Teller.

Synagoga se nacházela v domě čp. 226 v ulici Táborská asi 100 m severně od náměstí. Postavena byla přibližně v první polovině 19. století. Bohoslužebným účelům sloužila do druhé světové války. Roku 1949 byla prodána a následně přestavěna na obytný dům, který je obývaný dodnes. **Hřbitov** je volně přístupný a nachází se 500 m severně od městečka na červeně značené turistické stezce. Byl založen před rokem 1695 a dochováno je zde asi 300 náhrobků. V listopadu 2002 byl před zrekonstruovanou **márnici** odhalen **památník** obětem nacismu a v márnici malá expozice.

**Kontakt: p. Alfréd Teller – tel. 565 492 057
nebo 776 631 248**

HORNÍ CERKEV

Židovské osídlení je doloženo od poloviny 17. století do nacistické okupace. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga byla zbořena. **Hřbitov** byl založen v pol. 18. stol. a dochovalo se zde asi 130 náhrobků (nejstarší z 18. stol.). Malá márnice s výrazně strmou jehlancovou střechou byla kompletně opravena koncem 20. století.

**Kontakt: p. Jiří Zelenka – tel. 606 137 162
nebo 776 785 664**

HOŘEPNÍK

Židovské osídlení je zde doloženo od konce 16. století. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga byla zbořena. **Hřbitov** se nachází v ul. V Palestině, 300 m jihozápadně od náměstí na jižním břehu říčky Trnavy ve čtvrti zvané Úlehle. Založen byl na poč. 17. stol. a dochováno je zde asi 228 náhrobků, nejstarší z roku 1649. Jedná se o cenný hřbitov s řadou barokních a klasicistních náhrobků. Součástí hřbitova je jednoduchá márnice.

Hřbitov je volně přístupný.

HUMPOLEC

Židovské osídlení je zde doloženo od konce 14. stol. Později byli Židé vypovězeni a znovu se zde usazovali od počátku 17. stol. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga se nachází na náměstí U Vinopalny. Postavena byla v letech 1760–1762. Na počátku šedesátých let 19. stol. byla přestavěna. Zřejmě ve stejné době byla k západní straně modlitebny přistavěna také patrová budova židovské konfesijní školy a rabinát. K dalším přestavbám došlo v r. 1877 a znovu po požáru r. 1886. Roku 1892 byla k východní stěně synagogy přistavěna půlkruhová epsida. Bohoslužebným účelům sloužila do nacistické okupace. Za druhé světové války byl v synagoze sklad čalounické firmy. Přibližně v roce 1951 byla zrekonstruována pro potřeby Církve československé husitské. V bývalém modlitebním sále se dnes slouží křesťanské bohoslužby. V modlitebním sále jsou dochovány

cenné fragmenty původní stylové výzdoby. **Hřbitov** se nachází 300 m východně od města v pokračování Hradské ulice na zeleně značené turistické stezce k hradu Orlíku. Založen byl mezi lety 1710–1719 a dochováno je zde přibližně tisíc náhrobků. Nejstarší z nich je z roku 1719. Hřbitov od počátku 21. stol. prochází celkovou rekonstrukcí.

**Kontakt: synagoga – farář p. Hálek
– tel. 721 567 285, hřbitov – správce p. Vladimír
Staněk – tel. 723 735 062 nebo 777 724 469**

KAMENICE NAD LIPOU

Židovské osídlení je zde doloženo od počátku 16. stol. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Stará synagoga byla postavena r. 1815 a stála na rohu ul. Masarykova a Na Rybníčku. Zbořena byla v roce 1938.

Nová synagoga stojí v ul. Tyršova, za jihozápadním okrajem městského jádra a byla postavena v letech 1937–1938 jako poslední synagoga v Čechách před druhou světovou válkou. Bohoslužebným účelům sloužila do nacistické okupace. Roku 1949 byla prodána Církvi československé evangelické. Ta ji roku 1974 nechala stavebně upravit a jejím bohoslužebným účelům slouží dodnes. **Hřbitov** se nachází 1,5 km severovýchodně od města, v lese na odbočce z hlavní silnice vedoucí z Kamenice přes Antonku do Častrova. Založen byl v roce 1803 a používán byl do poč. druhé světové války. Je zde dochováno asi 150 náhrobků, z nichž nejstarší je z roku 1807.

Kontakt: správce p. Pavel Sadílek – tel. 565 434 454

KOŠETICE

Židovské osídlení je zde doloženo od poloviny 17. stol. V současné době zde žádný člen ani potomek členů židovské obce nežije.

Synagoga s čp. 76 byla postavena přibližně v první pol. 19. stol. Roku 1923 byla prodána. Po druhé světové válce byla adaptována k obytným účelům a tak je využívána dodnes. **Hřbitov** se nachází 1,5 km jihovýchodně od obce, uprostřed lesa nad údolím Pekelského potoka. Založen byl před rokem 1711 a dochovalo se zde asi 150 ná-